

Armada bo zasedla tovarno, ako se delavci ne vrnejo na delo

Glavni stan CIO je obsodil stavko v tovarni za letala kot neuradno in izzvano od komunistične propagande. Ako se delavci ne bodo vrnili danes zjutraj na delo, bo prevzela tovarno armada, ki ima tam za \$200,000,000 naročil v letalih.

Inglewood, Cal. — Richard Frankenstein, načelnik CIO uni-
zrakoplovna divizija, je označil stavko pri North American
aircraft Corp. v tem mestu kot neuradno in je apeliral na delav-
ce, naj se v ponedeljek vrnejo na delo. Povedal je, da govori to v
imenu predsednika organizacije CIO, Filipa Murray.

Temu nasprotno je pa izjavil
Freitag od lokalne unije,
da bodo delavci ostali na stavki,
ker ne dosežejo minimalne
plače 75c na uro in 10c pribolj-
ke za vsakega delavca.

Videti je, da vlada nesoglasje
med glavnim uradom CIO in
lokalno unijo. Tovarna ima
\$200,000,000 vladnih naročil
in pred stavko zgradila 10 le-
ta dan za ameriško armado
za Anglijo. V tovarni dela
100 delavcev, 7,000 jih je med
članov CIO.

Frankenstein, ki je došel iz
Britanije, je rekel, da je sklicala
lokalna unija brez dovo-
ljenja glavnega urada CIO.
Stavka je bila napovedana z
lokalnim kršenjem obljube lo-
kalnih voditeljev, da bo tovarna
ostala med časom pogajanj
zavzeta.

Kljub temu, da je vodstvo to-
varne obljubilo, da bo izboljšalo
plačo, je izjavil Frankenstein.
"Radi tega pa ta stavka ne do-
pomore od organizacije CIO.
Organizacija je vedno obsojala
vrste akcije in jo obsoja tu-
dej. Tudi večina delavcev
v tovarni obsoja to stavko
nesramno agitacijo komuni-
stične stranke," je rekel Fran-
kenstein ter dostavil: "Ob tej
svarim komuniste, naj
ne roke proč od smernic in de-
javljajo CIO na zahodni obali."

Naobarna komisija iz Los An-
geles je poklicala pet stavkar-
jev, ki so bili prej
zavzeta radi važnega dela pri
tovarni.

Washington, D. C. — Vojni
letalci je naročil vojaškim edi-
cijam 9. kora, naj bodo priprav-
ljene zasesti tovarno North
American Aviation Corp. v In-
glewood, Cal., ako stavkarji ne
bodo upoštevali Rooseveltovega
povelja in se ne bodo vrnili v
delo zjutraj na delo, nakar
vlada obratovale tovarno.
Prednikov osebni tajnik Ear-
le je rekel, da bo Roosevelt v
povelju zjutraj podpisal pove-
dilo, da armada zasede tovarno,
ako se stavkarji v ponedeljek zju-
tra ne vrnejo na delo. To je pr-
vo povelje, da se vlada pripravlja
zavzeti tovarno, odkar je
predsednik Wilson v zadnji voj-
ni ukazal prevzeti tri tovarne.
Ako se stavkarji ne bodo vr-
nili na delo v ponedeljek zjutraj,
bodo postavljeno vojaštvo v notra-
nje in zunaj tovarne, nakar se
bo pozvalo na delo vsakega, ki
je delati. Toda vojaštvo ne bo
pogovarjalo piketnih straž, ki
ima unija okrog tovarne.

Če se zdaj pravi, da je pred-
sednik pripravljen stopiti v ak-
cijo, ki stavlja, odkar je v
letu. Pri včerajšnji seji kabi-
neta je Roosevelt izjavil, da je
govorja potrpežljivost zelo na-
ročna in da bo storil drastične
ukrepe, da se prepreči zastoj v

Častno spremstvo

Pri včerajšnjih važnih
slovesnostih so se zopet sliko-
vito odlikovale naše brhke ka-
detke, ko so častno spremljele no-
vomašnika Rev. Ulle-ta v cer-
kev sv. Kristine. Navzoči so bi-
li krožki Slovenske ženske zve-
ze od podružnic št. 10, 14, 32 in
49. Impozanten je bil špalir za
novomašnika, ko so kadetke po-
nosno držale kvišku kovinaste
palice s znaki vere, upanja in
ljubezni. Vsi navzoči so bili
globoko ginjeni nad lepim pri-
zovorom.

Isto lepo je bilo v cerkvi sv.
Vida, kjer so nastopile kadetke
Slovenske ženske zveze od po-
družnic št. 25 in 50 ter častna
straža SDZ. To je bilo pri sv.
maši ob pol devetih, ko so spre-
mle v cerkev graduante in zo-
pet zvečer ob sedmih pri sprem-
stvu v cerkev in potem v cer-
kvi napravile lep špalir k oltar-
ju, kamor so pristopili gradu-
anti ter prejeli diplome od
monsignorja B. J. Ponikvar-ja.

Čast kadetkam in naselbinim,
ki ima priložnost se postaviti ž
njimi. Graduantom, katerih je
bilo blizu sto po številu, pa na-
šestitke in želje za srečno bo-
dočnost!

Poslanik hvali hrabrost Jugoslovancev

New York, 8. jun. — Z letalom
je došel iz Lisbone, Portugal-
ska, Arthur Bliss Lane, ameri-
ški poslanik v Beogradu. Ob
svojem prihodu je izrazil naj-
večjo pohvalo pogumu jugoslo-
vanskega naroda ob času vpadu
nemške armade. Povedal je tu-
di, da so odšli iz Beograda vsi
ameriški državljani, ki so to ho-
teli. Odpeljali so se po Donavi
v Budimpešto.

TROBENTAČE JE TEŽKO DOBITI

Trobenčarji imajo pri voja-
skih najlepše življenje, ker jim
ni treba opravljati navadnih
težjih del. Pa kljub temu se le
malokdo prostovoljno prikladi
za to službo. Pravijo, da zato, ker
leti na trobentače največ zbad-
ljiv. Saj je trobentač kriv, da
morajo vojaki tako zgodaj
vstati in zopet je on kriv, da
morajo tako zgodaj spat.

Nemci dajejo papirnati kanti velik kredit

Berlin. — Da se morejo nem-
ške mehanizirane čete premikati
s tako naglostjo in s takim uspe-
hom, je mnogo pripomogla pa-
pirnata kanta, s katero prevažajo
olje in gazolin za armado. Za-
laganje motoriziranih čet z oljem
in gazolinom je v moderni vojs-
ki prav tako potrebno, kot je
zlaganje s prehrano vojaštva.
Ali pa morda še bolj, ker vojaki
lahko nekoliko potrpi, če ne do-
bi takoj živeža, truk pa takoj ob-
stane, čim mu poide kurivo.

In da se kolikor mogoče hrani
z raznimi kovinami, so Nemci
izumili kanto, ki je narejena iz
papirja. Trdi se, da so te papir-
nate steklenice ali kante tako
praktične, da bodo v rabi tudi po
sedanji vojni in avtni industriji.

Drugo, kar so Nemci v tej voj-
ni sprevideli je bilo to, da je

Angleži so prestopili mejo v Sirijo, da prehitijo nemško armado

Kaira, Egipt, 9. jun. — Angle-
ške čete iz Palestine, katerim so
se pridružile francoske čete
"svobodne Francije," so se vsu-
le včeraj zgodaj zjutraj v Siri-
jo, ki je francoska kolonija od
zadnje svetovne vojne. Zadnja
poročila trdijo, da so Angleži
prodrli že 70 milj v Sirijo in da
je ena kolona samo še 30 milj
od starodavnega mesta Damas-
ka. Anglija je s tem izvršila
enega najbolj drznih činov te
vojne in s tem tygala možno
vojno z nekdajšo zaveznico
Francijo. Toda pohod na Siri-
jo je bil potreben, če hoče An-
glija prehiteti vedno večjo po-
tezo Hitlerjeve armade na
Bližnjem vzhodu in odvrti
pretečo nevarnost za Egipt.

Načelnik francoske vlade,
maršal Petain, je pozval svojo
armado v Siriji, naj brani zem-
ljo "do zadnjega moža."

Predsednik je ukazal, da se gre s polno paro z obrambenimi deli

Washington. — Predsednik
Roosevelt je dal besedo, da se
začne delati s polno paro na
obremenjenih naročilih. Posledica
tega je, da se vsipljejo iz vojne-
ga oddelka nova naročila, ki se
morajo oddati vsa do 1. julija v
roke industriji. Roosevelt je
namreč zahteval, da se do konca
junija, ko se konča fiskalno leto,
odda vsa vojna naročila, za ko-
likor je določil denar kongres.

Od junija 1940 je določil kon-
gres za obrambena dela ogromno
vsoto \$37,871,000,000. Do srede
maja se je potrošilo ali oddalo
naročil za vsoto \$24,968,000,000.
Torej mora vlada oddati do kon-
ca tega meseca naročil še za 13
bilijonov dolarjev.

Bolgarski kralj Boris pri Hitlerju

Berlin, 7. jun. — V Berchtes-
gadenu je Hitler sprejel v avdi-
jenci bolgarskega kralja Borisa.
Prisoten je bil tudi nemški zuna-
nji minister Ribbentrop. Bol-
garski kralj je bil sprejet pri
Hitlerju 24 ur zatem, ko je odšel
od njega dr. Ante Pavelić, načel-
nik nove hrvatske države.

Seja škrančkov

Nocoj ob 7:30 se vrši seja
Škrančkov v SDD na Recher
Ave. Vsi starši so prošeni, da
se udeleže.

NOVI GROBOVI

Mary Prijatelj

V soboto popoldne je umrla
v Glenville bolnišnici Mary Pri-
jatelj, rojena Nežić, p. d. Tra-
kanova Micka, stara 47 let, sta-
nujoča na 6725 Edna Ave. Tu-
kaj zapušač žaluječega sopro-
ga Louisa in štiri sine: Louis,
Albin, Edward in Viktor, se-
stri Josephine Pakj in Vero
Kuhar ter več drugih sorodni-
kov. V vasi Retje, fara Hinje
zapušač mater Marijo in brata
Jožeta in Cirila, sestro Heleno
Papež in več drugih sorodnikov.
Rojena je bila v Clevelandu. S
starši je odšla v staro domovi-
no, a se vrnila nazaj, ko je
bila stara 16 let. Bila je člani-
ca društva sv. Ane, št. 4 SDZ in
podružnice št. 25 SZZ. Pogreb
se bo vršil v sredo zjutraj ob
8:15 iz pogrebnega zavoda Jo-
sipa Zele in Sinovi, 6502 St.
Clair Ave., v cerkev sv. Vida in
na pokopališče Kalvarijo. Naj
počiva v miru, preostalim soža-
lje.

Ana Miholović

V soboto zjutraj je umrla na
svojem domu, 1405 E. 33. St.
Mrs. Ana Miholović, stara 60
let. Rojena je bila v selu Ver-
bovec, občina Samobor. Njeno
deklisko ime je bilo Mihelič.
Tukaj zapušač soproga Mika in
hčer Mando, poročeno Uzelac.
Pogreb se bo vršil iz hiše njene
hčere, 1566 E. 34. St. v torek
popoldne ob eni. Pogrebni ob-
redi bodo v cerkvi sv. Save na
Superior in 36. St. in nato na
rusko pokopališče pod vod-
stvom pogrebnega zavoda A.
Grdina in Sinovi, 1053 E. 62. St.

Ameriški vojaki se vozijo domov s taksiji

Pittsburgh, Pa. — Iz tabori-
šča Bragg, N. C., ki je oddaljeno
600 milj od Pittsburgha, je do-
spelo na dopust pet vojakov. Pri-
peljali so se kar s taksijem. Vsak
je plačal za vožnjo na oba kraja
\$16, ali pet centov več kot bi pla-
čal za vlak. A domov so dospeli
pet ur prej, kot bi prišli z vla-
kom.

BARVARJI IMAJO KAR NAPREJ DELO

Sacramento, Cal. — Pet let
vzame, predno pobarvajo ogro-
mni most v zalivu San Franci-
sco-Oakland. Ko barvarji do-
končajo delo v petih letih, mo-
rajo začeti zopet od kraja. Ta-
ko je neprestano na delu 44
barvarjev, ki porabijo za to de-
lon 36,000 galon barve.

Euclid bo počastil nove državljane glavni govornik bo sodnik Lausche

V sredo bo v Euclid Beach parku "euclidski dan"
z obširnimi programom

Kot del programa, ki se vrši v
sredo 11. junija v Euclid Beach
parku, ko bo tam takozvani "eu-
clidski dan," bo posvečen tudi v
počast kakim 211 prebivalcem
Euclida, ki so postali zadnje ča-
se državljani mogočih Zed. drž-
žav z vsemi pravicami, ki jih jim
daje naša ustava.

Ameriška legija, oddelek št.
343 je povabil s posebnim oseb-
nim povabilom vse te nove dr-
žavljane, da prisostvujejo pro-
gramu, ki bo podan njim v po-
čast.

Program se bo pričel s kon-
certom, pri katerem bosta igra-
li godbi Euclid Central in Eu-
clid Shore šol. Zapisrice bo vo-
dil komitej Ameriške legije. Za-
tem bodo nastopili pevski zbori
obeh šol. Zatem bo govoril žu-
pan mesta Euclida, Mr. Ken-
neth Sims. Nato pa nastopijo
slovenski pevski zbori iz Euclida:
Adria, Slovan in mladinski
zbor škrjančki.

Kot glavni govornik bo pa iz-
bral sodnik Frank J. Lausche in
kot zaključek programa bo ame-
riška himna.

Ves program se bo vršil na
odru, ki je postavljen zahodno
od lesene kabine. Kot se nam
sporoča, bodo nastopili v umet-

Armada svetuje starost za vojaške novince med 21 in 24 leti

Washington. — Poveljstvo
ameriške armade bi rado videlo,
da bi kongres preuredil postavu
v obvezni vojaški službi tako, da
bi dovoljevala klicati novince
samo med 21 in 24 letom. Voja-
ški odsek senata je zadnji teden
sprejel dodatek k tej postavi, v
kateri naj bi bila najvišja sta-
rost vojaških novincev 28 let.

Rooseveltova administracija
pa želi, da bi se postava spreme-
nila tako, da bi ne narekovala
nobene starosti, ampak naj bi
imel predsednik Roosevelt sam
moč določiti, do katere starosti
se kličejo novinci. Temu naspro-
tujejo republikanci in tudi mno-
go demokratov, ki žele, da vsebu-
je postava gotovo letnico, pod
katero se kliče nabornike v voja-
ško službo.

Nemci zopet bombardira- li Aleksandrijo

Kaira, 9. jun. — V soboto po-
noči so nemški bombniki zopet
napadli Aleksandrijo, glavno
pristanišče angleške mornarice
v Sredozemlju. Od 200 do 300
oseb je bilo ubitih.

Avba bo oddana

Slovenski društveni dom na
Recher Ave. ima krasno avbo,
ki jo je lastnoročno izdelala
Mary Japel iz Lindbergh Ave.
in jo podarila Domu. Avbo se
bo oddalo kot nagrado enkrat
pozneje z drugimi darili, ki so
jih dali naši trgovci.

Sedmina

V torek ob osmih se bo brala
v cerkvi sv. Vida sv. maša za
pokojno Johano Kolar ob priliki
sedem-dnevnice. Sorodniki in
prijatelji so vabljeni.

nih vajah tudi trije vežbalni
krožki SZZ in sicer ob 5:30 po-
poldne na gori omenjenem pro-
storu. To bodo vežbalni krožki
od podružnic št. 14, 32 in 49.

Ves popoldan in zvečer bo dan
Euclid Beach park na razpolago
Euclidčanom. Program se pri-
čne že ob dveh popoldne z razni-
mi tekami za otroke v starosti
od 5 do 14. Za vsako tekmo bo-
do lepe nagrade.

Tista euclidška organizacija,
od katere bo v parku največ čla-
nov navzočih, bo dobila \$25.00
v gotovini. Registrirati se je
treba v leseni kabini.

Oddane bodo razne druge na-
grade, kot: nagrada za najsta-
rejši zakonski par iz Euclida;
nagrada za najstarejšega moške-
ga iz Euclida; nagrada za naj-
starejšo žensko iz Euclida (to
bo enkrat, da žensk ne bo sram
povedati svoje starosti).

Od 3:30 do 5:30 bo v leseni
kabini ples, za katerega ne bo
nobene vstopnine.

Euclidčani in drugi, pridite v
sredo popoldne in zvečer v Eu-
clid Beach park, kjer vas čaka
množica razvedrila. Za razne
vožnje in drugo so na razpolago
tiketi zastoj, katere dobite pri
svojem trgovcu v Euclidu.

Atene so kaznovane radi tatvine svastike

Atene, Grčija. — Nemška vo-
jaška oblast je ukazala za Ate-
ne, glavno mesto Grčije deseto
uro zvečer kot policijsko uro. Po
desetih zvečer ne sme biti nihče
na cesti, če nima potrebnega do-
voljenja od nemške vojaške
oblasti. Kazen je prišla, ker je
nekdo ukradel nemško zastavo s
kljukastim križem, ki je vihra-
la nad mestom na Akropolisu.
Ako se bo storilce dobilo v roke,
bodo kaznovani s smrtjo, pravi-
jo Nemci.

DRUŠTVENA SEJA V BOLNIŠNICI

Blytheville, Ark. — Charles
Lemons ni v zadnjih 16 letih
zamudil niti ene seje svojega
društva. To so člani tudi vpo-
števali. Ko se je moral on dan
Lemons podati v bolnišnico, je
društvo obdržalo sejo ob nje-
govi postelji, da ne bo pokvar-
jen njegov rekord.

Ta teden slavimo ame- riško zastavo

Župan mesta Clevelanda je
proglasil ta teden kot teden
ameriške zastave. (Ameriška
zastava je bila uradno pri-
znana 14. junija 1777).

V soboto 14. junija bo v
proslavo 164 letnice ameriške
zastave v mestu ogromna pa-
rada ob 7:30 zvečer, katere se
bo udeležilo nad 2,000 orga-
nizacij. Pri paradi se priča-
kuje nad 40,000 oseb.

Danes bodo deški skavti
obiskali vse domove in apeli-
rali na ljudi, naj razobesijo
ameriško zastavo, ki pred-
stavlja pravo demokracijo in
svobodo. Zastave naj bodo na
hišah in tudi na avtih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER5117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50; Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50; Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo, celo leto, \$7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 134 Mon., June 9, 1941

Belgija pod okupacijo

V vrtincu burnih dogodkov vojne se zelo malo sliši o Belgiji, ki je z Nizozemsko in Luksemburško ter z Norveško postala žrtev spopada, v katerem je bila Francija z nekaj udarci v nepričakovano hitrem času do tal poražena. Zato bo zanimivo iz popolnoma nepristranskega nevtralnega vira izvedeti, v kakšnem položaju se danes Belgija nahaja.

Najprej ugotavljajo švicarski listi, da se okupacijska oblast današnje Nemčije obnaša zelo drugače, kakor so se obnašale oblasti Viljema II. nasproti Belgijcem v minuli svetovni vojni. Tudi niso posledice vojne in zasedbe v Belgiji tako občutne, kakor so v nekaterih drugih državah, in če ne bi semtertja angleška zračna brodograjska metala bomb na resnična ali dozdevna oporišča nemške armade, bi lahko rekli, da vlada v deželi globok mir. Najvažnejše železniške proge, večina cest in mostovi so popravljani in vrnili so se skoraj vsi begunci, ki so domala vsi zaposleni v obnovitvenem delu, ki ne koristi samo nemški armadi, ampak je tudi v prid deželi in njeni gospodarski bodočnosti. Medtem ko v Franciji večina industrijskih obratov počiva, so najvažnejše panoge belgijske industrije docela zaposlene in brezposelnost je naglo padla. Tudi kapitala ne manjka, za kar je dokaz sijajen uspeh notranjega posojila in dvigovanje kurzov na bruseljski borzi. Tako oblasti kakor zasebniki tekmujejo med seboj, da bi se gospodarsko življenje obnovilo in se našle prilike za zaslužek. Kar se tiče notranje uprave, se zasedbena oblast ne vmešava v občinsko in okrajno samoupravo ter se proti prebivalstvu sploh obnaša z največjo obzirnostjo.

Navzlic temu je razpoloženje prebivalstva potlačeno, kar je popolnoma razumljivo in tudi zasedbene oblasti ne preseneča; ljudstvo, ki se ni hotelo vmešavati v spor tekmovalnih velesil in je bilo vanj potegneno proti svojemu mišljenju in volji, pač težko prenaša usodo, ki ga je zadel in si seveda želi, da bi postala dežela zopet svobodna in neodvisna. Vsakdo uvideva, da ima zasedbena oblast pravico cenzurirati liste, nadzirati javno udeleževanje in širiti ali pospeševati gotove ideje; nihče se tudi ne čudi, da mora tudi Belgija trpeti posledice blokade in kar se vsega naravno prikaša s seboj izredno stanje, na primer strogo racioniranje živil. Toda vse to seveda le še povečuje gorečo željo, da bi Belgija zopet postala svoja država.

Kralj živi na svojem gradu Laeken pri Bruslju in se tudi sam smatra za vojnega ujetnika ter se vzdržuje vsakega vladarskega dejanja, pa tudi vsakega indirektnega vmešavanja ali tajnega vplivanja na potek javnega življenja pod nemško zasedbeno oblastjo. Čuti pa veliko zadoščenje, da je po prvih silnih napadih po zlomu njegove armade zdaj njegova čast rešena. Maršal Petain je ukazal, da Leopold III. zopet vpišejo v listo imeteljev velikega križa častne legije, in slejkoprej uživa kralj ljubezen in zaupanje belgijskega naroda. Le na Angleškem se še kujajo, toda tudi tam so zelo ugledni glasovi začeli opravčevati kralja, ki da ni mogel storiti drugače, kakor je storil, ko bi nobena stvar ne bila več rešila, vsaj ne za dolgo časa, armade zaveznikov. Belgijska armada se je hrabro borila in je pustila na bojišču 75,000 mrtvih.

Prejšnja belgijska vlada oziroma njeni člani so razpršeni po vsem svetu. Kralj Leopold ni sprejel demisije ministrskega predsednika Pierlota, niti ni imenoval nove vlade. Nekaj belgijskih ministrov se nahaja na Francoskem, kjer jim je maršal Petain prepovedal vsako javno udeleževanje, eden živi na Rivieri namreč gospod Janson, dva ministra se nahajata na Angleškem, kjer moreta seveda politično delovati, kolikor jima ljubo. V New Yorku se nahaja bivši minister Van Zeeland, drugi bivši ministrski predsednik, Carton de Wiard, je se vrnil v Bruselj. Ne ve se pa, kje se sedaj nahaja šef vlade Pierlot, ki so ga Španci ustavili, ko se je hotel skozi Španijo vkrcati v Anglijo. Ikar se tiče parlamentarcev, so se nekateri vrnili, večina pa je v inozemstvu. Zdi se pa, da se bodo počasi vrnili vsi, ker zasedbena oblast ne nadleguje politikov prejšnjega režima; pač pa jih Gestapo budno nadzira.

Kdo nadomestuje torej vlado? Namesto ministrov prejšnje vlade, katerim Nemčija noče dovoliti povratka, vodijo posamezna ministrstva bivši ali novi načelniki, ki morajo seveda poslovati v popolnem sporazumu z zasedbeno oblastjo. Proti volji zastopnika nemške oblasti se ne more zgoditi ničesar. Vrhutega je nemška oblast ustanovila dva kulturna sveta, flamskega in valonsko-francoskega. Flamskemu predseduje duhovnik in najboljši sodobni pesnik Flamme, Cyriel Verschaeve, ki predstavlja najboljšo flamsko tradicijo in uživa splošen ugled; ima seveda katoliško politično orientacijo. Zraven njega je najimenitnejši profesor Heymans, ki ima Noblovo nagrado. V svetu so zastopane vse stranke od flamskih fašistov in ljudske stranke do katolikov, liberalcev in socialistov. Razume se, da delajo vse stranke kar moč složno med seboj. Podobno je v valonsko-francoskem svetu. Razen teh dveh koropracij pa je zasedbena oblast ustanovila odbor, ki naj "popravi krivice, ki so storile pod prejšnjimi vladami" tistim flamskim nacionalistom, ki so bili znani kot prijatelji Nemčije in so bili obdol-

BESEDA IZ NARODA**V spomin Johani Kolar**

Zopet je odšla ena blaga duša po plačilo k Bogu, katerega si ga je tudi zaslužila že na tem svetu in to je, naša poinirka Johana Kolar.

Velika knjiga bi se dala napisati iz življenja takih pionirjev, kot sta bila Miha in Johana Kolar. Že kot mlada novoporočenca sta se podala v široki svet za kruhom. Najprej sta se podala v daljino Brazilijo iskati svoje sreče, a žalibog, tam je nista našla. Zapustila sta tiste divje kraje in se zopet vrnila v rojstno domovino, od tu pa sta se zopet podala na daljno pot in sedaj pa v Združene države ameriške.

Dospela sta v Cleveland, kjer sta si najprej poiskala malo stanovanje, dve sobici in kuhinjo, res skromno stanovanje. Miha Kolar pa si je takoj poiskal delo v tako zvani "bolcovni." Zaslužil je komaj \$1.25 na deset ur trdega dela, kajti takrat si moral delati kot živina, če si hotel zaslužiti kak cent. Rajna Johana pa je videla, da tako ne bo šlo naprej in takoj si je zavihala rokave in hajdi na delo. Uredila si je prostor za "podingo" ali kakor rečemo, imela je na stanovanju "bordarje." Poleg svoje družine je imela sedaj na skrbi pa še nekaj fantov — bordarjev. Nikdar se ji ni tožilo zjutraj, ko je bilo treba zgodaj vstati in poskati premoga za kurivo. Vse je z veseljem storila, samo da sta lažje izhajala.

Koliko perila je oprala ta naša pionirka in to vse na rokah, kajti takrat naše ženske niso imele pralnih strojev, kot jih imajo danes. Celo hlače, ki so jih moški posili pri delu, so prinašali iz tovarov in tudi te je ona oprala in vse na rokah, a nikdar ni bilo slišati godrnjanja iz njenih ust. Pri vsem tem delu, pa ona ni pozabila nedelje, da je to Gospodov dan in niti ene maše ni zamudila ob nedeljah. Poleg tega pa je skrbela, da so tudi vsi bordarji opravili svoje verske dolžnosti, če so hoteli biti pri njej na stanovanju.

Tako sta rinila zakonski voz do leta 1906. Tedaj sta si pri vsem skromnem zaslužku kupila svoj lastni dom na Dana St., današnji E. 61 St. A tudi potem nista prenehala z delom ali mogoče postala prevzetna in častna, kakor se dogaja danes. Tudi, ko je rajna postala vdova se ni ustrašila dela, z dvojnimi močmi se je oprijela dela in peljala svoj voz po začrtani poti do zaželjenega cilja. Čeprav je veliko trpela, pa ni obupala ali se pritoževala. Ni si želela slave na tem svetu, čeprav bi si jo po pravici zaslužila.

Prav, vsak, ki ima svoje posestvo, dobro ve, da tudi tisti dolarji, ki jih dobi kot najemnin od najemnikov, niso medeni. Marsikatero grenko je treba prešlati in zamolčati predno se kaj dobi. Posebno pa je bilo to v teh zadnjih preteklih letih, ki jih rajna preživela, pa vendar je pri vseh teh mukah in težavah dočakala lepo starost. Sedaj pa je odšla k zaslužnemu počitku. Naj ji bo lahka ameriška gruda in naj se spočije v miru in večna luč

ženi, da delajo na ločitvi Flandrije od Belgije. Predsednik tega odbora je znani Borms, ki ga je bila prejšnja vlada obsodila na smrt, je pa zbežal v Nemčijo in se je vrnil.

Struja, ki je za avtoritaran režim, pa je tako med Flamci in Valonci, zlasti med delom inteligence bolj močna, nego bi se mislilo; da zagovarja večjo ali manjšo naslonitev na Nemčijo po vojni, ne da bi se žrtvovala neodvisnost, se razume samo po sebi. Ta skupina ima možnost, da svoje nazore izpoveduje svobodno v tisku. Naslanja se zlasti na nezazpoloženje proti bivši Franciji, oziroma bivšim francoskim režimom. Večina inteligence in naroda računa na kompromisni mir. S tem je seveda združeno prepričanje v upostavitve Belgije, kakršna je bila pred vojno. Za pasivno rezistenco ali sabotažo proti zasedbeni oblasti ni nihče, razen nekaj samosvojcev. Praktično načelo zadržanja morda je po znanem izreku Carlylea: "Delati in ne obupati!"

naj ji sveti. Preostalo pa mo- je iskreno sožalje.

Matevž Leskovec, nekdanji bordar pri Johani Kolar.

Euclid Rifle Club

Kot je razvidno iz strelskih vaj, je klub letos dobil nove dobre moči. Kadar se peljete po St. Clair cesti, ustavite se pri "Kotnik's Cafe," 7513 St. Clair Ave. Vam bo Tone sam povedal, kaj in kako se strelja. Malo naprej proti mestu je pa zopet "Kunstel Restavrant," 6616 St. Clair Ave. Lastnika restavrant, Cirila, pa ne bom hvalil, vsaj jud pravi: "Dobro blago se samo hvali." Ampak ponosen je pa lahko, na svojo gaza zeta Mr. Kolmana, kateri je pri prvi strelski vaji pobil vseh 25 golobov ter dobil \$5 nagrade, v letošnji sezoni.

Zadnje sredo je pa celi dan dež padal, toda naši lovci se niso ustrašili tega ter se odzvali v lepem številu. Ampak prihodnje sredo imamo pa nekaj posebnega za ženske. Torej člani in prijatelji kluba, pripeljite jih s seboj. Garantiramo, da bo vsaka zdravo kožo domu nesla.

V sredo smo jih pa tako-le, ako ravno je deževalo in večine članov ima očala, katere niso posebno dobra na dežju.

Kunstel	16
Kramer	25
Mandel	23
Baraga	21
Plesic	21
Lampe	21
Kotnik	23
Kolman	25
Sepic	18
Gubanc	15

Tajnik.

Soča — vir belega premoga

Ko gledamo z okoliških hribov na Sočo in njeno srebrno strugo, ki se vije proti jugu, kjer postaja njen tek počasnejši in se poslavlja otožna od svojih rodniških gor, se nehoti spomnimo na našega goriškega slavčka—Simona Gregorčiča—in njegovo pesem. Njegova brhka hči planin je danes popolnoma drugačna. Še vedno je hči planin, toda ni več prosta kot je bila nekdaj. Na več krajih so jo ujeli v spone, da bi novi gospodarji izkoristili moč njenih bistrih valov. Ti so hitrih korakov odhajali po globoki strugi brez koristi proti morju in ljudje so se domislili, da bi bilo vredno izkoristiti jih, da bi bilo treba vso to ogromno silo "Soče vode" izrabiti za človeško delo.

Sedaj stojijo ob strugi in v skalnatem obrežju velike električne naprave med njimi naj-

večja podzemna centrala v Evropi. Ob strmih bregovih se dvigajo visoki stebri daljnovidov, ki nosijo moč soških valov v obliki elektrike v velika mesta, v velike industrije, do malih obrtniških motorjev in dajejo svetlobo raztresenim vsem daleč od njenega teka po Furlaniji, po Krasu in Istri.

Na mestu, kjer je naš pesnik občudoval njen hitri tek, je danes jezero. Tehnika in novi ljudje so popolnoma spremenili obraz kraja. Pesnikov grob na Libušnjem ne sliši več žuborenja valov svoje ljubljene ... Sedaj ječijo valovi s strašnim šumenjem le še v turbinah električnih central.

Že za časa Avstrije so strokovnjaki razmišljali, kako bi vodo Soče izkoristili. Vendar pa je takrat prevladovalo mnenje, da so pogoji za to neugodni. Takrat pa seveda tehnika še ni toliko in tako napredovala kakor danes. Ko so prišli naši kraji pod Italijo, so novi gospodarji kaj kmalu uvideli, da niso pogoji za gradnjo velikih central tako neugodni, kakor so to mislili Avstrijci. Italija je še razen tega vedno hudo občutila pomanjkanje premoga in ga je skušala nadomestiti s kolikor se je dalo z belim premogom—elektriko.

Leta 1920 je bila na pobudo Jadranske električne družbe v Benetkah, kateri načeljuje znani grof Volpi, ustanovljena Električna družba za Julijsko Benečijo (Societa elettrica della Venezia Giulia), ki ji kmalu napravila obsežen načrt za izkoriščanje soškega vodovja. Najprej so bile povezane vse male hidrocentrale na Furlanske in napravljen električni vod napetosti 50,000 V med Vidmom, Trzicem in Trstom. Na Opčinah je bila zgrajena velika transformacijska kabina. Daljnovid so še potegnili do Pule in za Istro je bila ustanovljena posebna električna družba, ki naj bi skrbela za potrebe puljske in kvarnerske pokrajine.

Pozneje je bil iz Furlanije (Saciile) izpeljan 115 kilometrov dolg vod visoke napetosti 130,000 V do Opčin, kjer so postavili transformacijsko postajo za 150,000 V. Zaradi povečanja števila industrije v Julijski Krajini, je bilo treba misliti še na večje količine elektrike. Ko se je pojavila potreba elektrifikacije vsega železniškega omrežja v Julijski Krajini, je prišel obsežni načrt električnih naprav ob Soči v čisto realno področje uresničitve.

Ob Soči so prvotno namerali zgraditi šest elektrarn, od katerih, pa bodo dve gotovo odpadli. Najvišje ob toku Soče leži še ne dograjena kobariška elektrarna, ki bo dajala 88,000,000 kilowatthours; tolimska hidrocentrala bo dajala 38,000,000 kilowatthours. Največja centrala pa leži pri Doblarjih in je vsa zgrajena v živi skali s 135,000,000 kilowatthours.

Pri Plavah bo kmalu dokončana elektrarna, ki bo dajala 80,000,000 kilowatthours. Malo niže od Plav so namerali prevrtati Sabotin z velikim tunelom in speljati vodo iz Soče v umetno jezero, ki naj bi nastalo na močvirju v Prevalu. Zdi se, da so ta del načrta že opustili, ker so bile tehnične ovire precej velike in bi zaradi vodnega bazena nastalo v Prevalu veliko jezero s kapaciteto od 125,000,000 kubičnih metrov, ki bi pogoltilo tudi mnogo dobre in zelo rodovitne zemlje okoliških kmetov. O tem delu načrta se ne govori več. Iz tega jezera bi voda odšla po podzemskem rovu do elektrarne v Ružiču in naprej do zadnje elektrarne na Soči ob Gradiški. Po načrtu bi vse elektrarne dajale pol milijarde kwh. letno.

S hitrim tempom so se leta 1937 lotili ogromnega dela. Najprej so pričeli z deli za največjo elektrarno ob Soči s pod-

zemno hidrocentrolo pri Doblarjih, ki je bila dogotovljena že lanskega leta. O tem velikem delu se je že pisalo; 50 metrov visoki jez pri Doblarjih je zajezil vodo in tako je nastalo veliko jezero ob Sv. Luciji. Kjer si je prej Soča izsilila v teku tisočletij pot skozi živo steno, vseh teh globin sedaj ni več in jih pokriva voda novega jezera, ki se razteza proti Modrejam in v strugo Idrijce.

V izredno hitrem tempu so pričeli takoj nato, ko še ni bila dograjena prva hidrocentrala z deli za drugo elektrarno niže pri Plaveh; 4,000 delavcev je delalo v treh izmenah noč in dan. Delo je bilo preračunano na dve in pol leta, je pa bil rok zaradi pospešitve skrajšan za celo leto. Jez za to elektrarno je zgrajen pri Ajbi, kjer je manjše jezero z enim milijonom kubičnih metrov vode. Od tu vodi sedem kilometrov dolg tunel, ki je po obsegu večji kakor železniški za enotirno železnico do dveh ogromnih turbin pri Plaveh. Predor ima premer šest metrov in pol, v eni sekundi gre skozi njega 80 kubičnih metrov vode. Jez je širok kakih 50 metrov in ga držijo štirje mogočni obstranski stebri, visoki 40 metrov. Zapornice na jez se premikajo iz daljave s pomočjo posebne priprave na oljni pritisk. V tem delu je struga skoro suha, le sem pa tje je še nekaj vode.

Tehnična dela so zaradi trdega apnenca in dolomita zelo težka. Vse te rove in prostore za ostale naprave ter za gradnjo jez je bilo treba izvrtati v živo skalo. Porabili so za minerska dela niš manj kakor preko 80 ton najsilnejšega streliva, izkopali pa so s tem preko 290,000 kubičnih metrov skale in zemlje.

Nova elektrarna pri Dablarjih je že priključena na staro električno omrežje. V tem letu bodo dovršene turbine dajale 250,000,000 kwh. letno. Italiji se mudi, da bi čimprej in čimveč sile izvela iz soške vode, ker je zaradi pomanjkanja premoga v državi sami, kakor tudi zaradi današnjega vojnega stanja v Evropi prisiljena na čimvečje izkoriščanje belega premoga. Teh 250 milijonov kwh., ki jih bosta dajali obe centrali, je tudi velikega pomena za italijansko avtarkijo.

S to produkcijo električne sile bo Italija lahko nadomestila 200,000 ton premoga. To pomeni, da ji ne bo treba uvoziti iz Nemčije ali od kje drugje 20,000 vagonov premoga, kajti vsa ta električna sila bi odgovarjala, ako bi jo preračunali v termični efekt, zgornj omejen količini premoga. Da je to za Italijo danes še posebno važno, ni treba omenjati, ker smo ravno v zadnjih dneh čitali, kako težave obstojajo za Italijo pri dobavi premoga iz Nemčije. Zaradi tega pomen soških elektrarn raste z dneva v dan.

Poseben pomen imajo te elektrarne z vojaškega stališča. Vse bodo napravljene pod zemljo prav za prav v živi skali in vsako bombardiranje tako s topništvom kakor s aeroplani bo berzuspšno. Edino bi mogli pri tem trpeti zunanji objekti, ki se omejujejo le na posamezne zveze in druge manjše nebitne naprave. Pa še to bi bilo posebno težko, ker so jezovi že sami po sebi v skritih globelih in po obsegu majhni (50 metrov dolžine). Od vse elektrarne je videti samo to, kako gredo iz zemlje debele bakrene žice, ki so potem speljane na visoke železobetonske stolpe. Da bi bili ti stolpi letalom nevidni, jih bodo maskirali.

Od Ajbe, kjer je stoji jez, pa do izhoda vode iz centrale v Doblarjih se bo v kratkem razprostiralo drugo jezero na Soči. Dolgo bo pet kilometrov, a vsebovalo bo tri milijone ku-

bičnih metrov vode. Jezero pri Sv. Luciji, ki je popolnoma spremenilo okolico, ima devet milijonov kubičnih metrov vode in voda v strugi se je dvignila skoro do Tolmina. Centrala pri Doblarjih, kjer je nastala nova naselbina, ki se sedaj skupno z Doblarji imenuje Isontinia, ima tri turbine, od katerih sta dve v obratu.

Kakor je že omenjeno, najvišje ležeča hidrocentrala ob pri Kobaridu. Tu bodo zajezili Sočo in na pravili največje umetno jezero v Italiji, ki bo imelo 50 milijonov kubičnih metrov vode, ki bo služilo pogon elektrarne ob njemu ter tudi za rezervo za ostale centrale, ako bi jim primanjkovalo vode.

Toda Soča še ni dovolj uklenjena. Človek hoče, da mu da še naslednje sile. Ta že itak tako obsežni načrt, bo še razširjen. Za enkrat pa ne vemo še prav ničesar o nadaljnjem delu, le čitali smo o tem prav majhno omembo v italijanskih listih.

Prvo elektrarno pri Doblarjih so pričeli delati 1937 in je bila že 1939 v obratu, centrala pri Plaveh so pričeli delati 1938 in bo v obratu letos. Kobariška centrala, za katero so že pričeli prva dela, bo zgrajena za dve leti. Ko bodo te elektrarne končane, bodo dajale Julijski Krajini in Furlaniji toliko energije, da ne bosta več navezani na uvoz premoga.

Koliko dela in koliko žrtve je bilo treba za to moderno delo tehnike! Delo je zahtevalo tudi človeške žrtve. Pri gradnji centrale pri Doblarjih je na tem polju časti pal 18 delavcev. Intenzivnost, hitrost in velik obseg dela jih je zahteval. Toda te žrtve ne bodo pozabljene. Kmalu jim bodo postavili dostojen spomenik, spomenik ob jez, ki bo popotnika spominjal nanje.

Z vsem tem, kar smo opisali, je ponovno pripostavljena trditve, da naša zemlja ni ravno tako revna, kot smo jo smatrali. Res je, da ni pri nas videti bogatih žitnih polj, da so mesta njih marsikje polja kraškega kamenja, brez vode in skoraj brez rastlinstva, vendar je pridnemu in podjetnemu iskalcu naša zemlja pokazala, kaj premore. Danes Italija črpa iz Julijske Krajine ne samo velike količine belega premoga, temveč ima tu tudi največji premogovnik črnega premoga in ne naštevamo zopet vrste drugih bogastev.

Že davno so znali ponarejati denar

Ponarejanje denarja ni pose- sel, katerega so se nekateri ljudje oprijeli šele v najnovjšem času, da bi tako na lahek način obogatili in bi jim ne bilo treba trdo delati za vsakdanji kruh, pač pa so na takšno misel ljudje menda prišli že kmalu po tem, ko so iznašli kovance ali druge vrste denar kot prvo čilno sredstvo. Za to imamo zanesljive dokaze, saj so arheološki odkritji, da je moral biti na takšna odkritje. Našli so bitke iz dvoma ponarejen, saj se brez dveh ugotoviti, posebno še ker nekoč ljudje niso znali ponarjati na tako spreten način ponarejati, kakor ga znajo danes. Med drugim so pred kratkim našli dokaz za to trditve tudi na Madžarskem, blizu jugoslovanskega meje, pri nekem starem gradu vasi Suhodol, nedaleč od Mladke. Našli so dobro ohranjeno delavnico, v kateri so nekoč kovali ponarejen denar. Učenjaki, ki vodijo izkopavanja v tem kraju, pravijo, da je bila kovnica iz 16. stoletja. Nova odkritje, pravijo — ni samo zgodovinsko oziru velikega pomena, pač pa tudi v znanstvenem.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Mays

Starejšine Yumov so bili se-
da priče ostrega dvoboja.
Oče so prezrli, da sem se iz-
stavljalo Wellerjevimi kro-
nem, mladega Mimbrenja pa
pohvalil Zvita kača.

"Moj mladi brat še bo kedaj
lik in slaven bojevniki! Vese-
ni se, da bom sklenil mir z
in da si bova odslej prijaj-
ja!"

Pogajanja so se začela.
Dve uri smo se pogajali in
svetovali in konec je bil tak,
sem vse dosegel, kar sem si
el. Za protiuslugo pa sem
val izročiti Meltona Zviti ka-
in mu prepustiti tudi Judito
ženo.

Takega uspeha res nisem
čakoval, ko sva pred tremi
vi jezdila z Mimbrenjem v
maden. Na poizvedovan-
sem jezdil tistikrat, posve-
ti sem se še mislil z Winne-
tom, kako bomo napadli Al-
den, — pa sem se vračal z
mogo in mirom.

Seveda smo dogovor še po-
li s calumetom, kar je spet
halo precej časa. In nato
odjezdili še vsi skupaj v
Yumov, da sem vsaj jaz
kadi mir z vsakim bojevni-
ni. Sele ko smo opravili vse
pisane obrede, sem se
zanesti, da bo sklenjeni
res tudi držal.

Ko smo bili končno gotovi,
je vprašal Zvita kača:

"Kaj bo storil Shatterhand?
pride poglavar Apačev s
imi bojevniki k nam, ali
dremo mi k njemu?"

"Mi pojdemo k Winnetouu.
pa še moram govoriti s
imi belimi brati."

Triskal sem Wellerjevo list-
in mošnjo. V listnici sem
pet tisoč dolarjev v ban-
ni, v svileni mošnji pa oko-
sto dolarjev v zlatu.

narja je bilo precej. Kaj
nim —?

bi ga vrnil Meltonu in
erju? Ne! Ze zato ne,
nem bil prepričan, da de-
ni njuna pravična last,
ves ne. In saj bi ga dol-

ga obdržala. Melton je bil
ten za smrt na kolu. Wel-
pa bi izročil sodišču. V
sem slučaju bi denar izgi-
nepravem žepu. Sam ga
nisem smel obdržati, ni bil

najbolj pravično, sem sodel,
nar uporabil, če bi ga iz-
izseljencem. Ob vse nje-
metje sta jih spravila
in Weller, mnogo so tr-
po njuni krivdi, imeli so
oco do odškodnine.

tako sem storil.

ročil sem, naj se zberejo
inski očetje in mlajši sa-
ojni delavci, pa jim nisem
dal, kaj nameravam. Tudi
on in Weller nista smela
nar zvedeti.

edtem ko so se zbirali, sem
ical Judito in njenega oče-
stran in vprašal židinjco:

al sem, kaj sta se domeni-
Zvito kačo ono noč. Oblju-
me mu zakon.

ve vaš oče, kaj namera-

oj se je vtaknil vmes stari
enstein in pravil v svoji ču-
zidovski nemščini:

ba! Hčerka mojega srca
je povedal o časti, ki jo bo
nela, da bo namreč pogla-
na in gospodarica velikega
tega ljudstva naroda Indi-

ga strinjate z njeno name-

Zakaj bi se ne strinjal z na-
ženitve svoje hčerke? Saj
endar pri tem podjetju ob-
nje imeniten dobiček za
in pa tudi za mene. Imenit-

plivni ljudje bomo posta-
lehiški in v Ameriki."

Zdi se mi, da nimate prave-
pojma o političnem pomenu
ancev in o družabnem po-
indijanskega poglavar-
Opozoriti vas moram, da."

oče svoje Judite in poslušati
moram to, kar reče in želi. Vla-
dali bomo indijansko ljudstvo
rdečega rodu Yumov in hčerka
se bo oblačila v žamet in svilo."

Pomolčal je pa dejal:

"Ali pa morebiti mislite, da
jo je poglavar nalagal, ko je
govoril o zlatu in srebru in bo-
gastvu?"

"Nalagal je ni. V tej deželi
je mnogo bogatih zakladov
skritih, ki jih nasledniki nekda-
njih Mehikancev skrbno čuva-
jo in o njih molčijo. Zakaj bi
poglavar ne vedel o kakem ta-
kem zakladu? Povrh je po-
šten, značajan človek, kolikor
ga poznam, ne laže in bo storil,
kar je obljubil.

Le da morate njegove obljube
pravilno ocenjevati. Divjak
je in na primer nima pravega
pojma o gradu in palači, ki jo
je obljubil Juditi. Če govori o
metru, smete razumeti le centi-
meter.

In kar je poglavitno, manjka
mu tiste izobrazbe, ki bi nudila
vaši hčerki —."

Spet je zakrilil z rokami.

"Izobrazba — izobrazba —!
Kaj se pravi izobrazba —? Za-
kaj bi ne imel izobrazbe, če
ima skrivnosti o zlatu in dragu-
jih —? Ali nova svileni oble-
ka ni izobrazba —? Ali ni
imenitno izobražen tisti, ki ima
grad in palačo —? Kaj pa vi-
dite, kaj najdete v šolah —?

Lesene klopi za sedenje in tint-
nike za pisanje! Kaj je vse to
v primeri s pohištvo v roko-
ko ali v renesančnem slogu, ki
ga vidite v imenitnem gradu?"

Ne ne, poglavar ima prave
pojme o izobrazbi in jaz, nje-
gov tast, bom s tisto njegovo
izobrazbo zelo zadovoljen!"

Skomignil sem.

"Hm —! Če tako sodite,
bom seveda molčal. Posebej
še, ker sem obljubil, da ne bom
nasprotoval poglavarjevimi na-
meram. Želim le, da bi ne do-
živeli razočaranj!"

Kam pa se mislite zaenkrat
obrniti? Vašim tovarišem bom
svetoval, naj zapustijo Sonoro
in vobče Mehiko."

Začuden me je gledal.

"Menite, da pojdejo —?"

"Gotovo, če so pametni."

"Zakaj bi ne ostali v deželi
Mehiki? Ali naj živim v Judito
čisto sam med Indijanci?"

"Kaj pa naj počenjajo med
Yumami? Ali se naj vsi poin-
dijani? Saj si vendar ne mo-
re dobiti vsako dekle svojega
poglavarja in vsak družinski
oče rdečega zeta —!

Sami ste videli, kaj nudi ta
dežela nemškimi izseljencem.
Svetoval bom ljudem, naj se iz-
selijo v Zedinjene države, in jih
bom tudi spremljal. Vam pa
poglavar ne bo dovolil oditi."

"Mu tudi ni zameriti. Ako
ima zlata in srebra na kupe v
svoji deželi in če poleg tega še
dobi mlado, lepo ženo dražest-
ne zunanosti in povrh še ta-
sta, ki ga lahko spoštuje z od-
kritosrčnim spoštovanjem, za-
kaj bi ju pustil oditi čez mejo
v deželo, kjer ni zlata, kakor
ga je najti tukaj —?"

"Ostali bodele torej pri Yu-
mah —. To sem hotel zvedeti.

Pa še nekaj! Izseljenci so
revni ljudje, brez sredstev so
prišli čez mejo. Tako sem čul.
Vidva s Herkulom sta najbrž
izvzeta. Pravili so, da sta pri-
nesla nekaj denarja s seboj."

Živahno je odgovoril:

"Seveda je res! Lepo zlato
je bilo, pravo pristno zlato v
rdečih, žvenketajočih in leske-
tajočih se zlatnikih. Shranjeni
pa so bili v mošnji, ki mi jo je
naredila iz svile Judita, hčerka
mojega srca."

"Koliko je bilo?"

"Stiri sto osemdeset dolarjev
vsega."

"Pa jih nimate več?"

(Dalje prihodnjic)

Oglasi v "Ameriški
Domovini" imajo vedno
dober uspeh.

1941	JUNE	1941
So	Mo	We
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

JUNIJ

15.—Društvo sv. Vida št. 25
KSKJ piknik na Pintarjevi far-
mi.

15.—Društvo Napredek, št.
132 ABZ ima piknik na Stuškovi-
vih prostorih v Wickliffe, O.

22.—Društvo sv. Jožefa št.
169 KSKJ ima piknik na Pin-
tarjevih prostorih v Euclidu.

22.—Društvo Združeni brat-
je št. 26 SSPZ priredi piknik
na Stuškovi farmi.

22.—Krožek podružnice št.
41 SZZ blagoslovi bandero.
Zvečer bo ples v SDD na Wa-
terloo Rd.

29.—Piknik fare sv. Lovren-
ca na Basta Grove, Turney Rd.

29.—Društvo sv. Janeza Krst-
nika, št. 71 ABZ priredi piknik
na Stuškovi farmi v Wickliffe,
Ohio.

29.—Jugoslovanski dan pri-
redi Jugoslovanski nar. dom,
W. 130 St. in McGowan Ave.,
West Park; začetek ob dveh
popoldne.

29.—Društvo Ložka Dolina
priredi piknik na Anton Debev-
čevih farmah v South Madison,
Ohio.

29.—Mladinski pevski zbor
na Waterloo Rd. priredi pik-
nik na SNPJ farmi.

JULIJ

4.—Four Points Tavern pri-
redi piknik na Stuškovi farmi
v Wickliffe, O.

13.—Piknik Slovenske za-
družne zveze na Močilnikarje-
vi farmi.

13.—Skupna društva fare sv.
Vida imajo piknik na Pintarje-
vi farmi.

13.—Društvo Brooklynski
Slovenci, št. 48 SDZ priredi

piknik v SND na 6818 Denison
Ave.

20.—Pevski zbor Slovan pri-
redi piknik na Močilnikarjevi
farmi.

20.—Pevsko društvo Zvon
priredi vrtno veselico na pro-
storih Slovenskega doma, 6818
Denison Ave.

27.—Slovenski groceristi in
mesarji piknik na Pintarjevi
farmi.

AVGUST

3.—Farni piknik župnije
Marije Vnebovzete na Močil-
nikarjevi farmi.

3.—Društvo Soča, št. 26 SDZ
ima piknik na prostorih Doma
Zapadnih Slovencev, 6818 Deni-
son Ave.

17.—Piknik Združenih mla-
dinskih pevskih zborov na far-
mi SNPJ.

24.—Vseslovenski katoliški
shod priredi Zveza društev
Najsv. Imena na Brae Burn
prostorih, 25000 Euclid Ave.

SEPTEMBER

1.—Godba fare sv. Vida
ima piknik na Brae-Burn pro-
storih, 25000 Euclid Ave.

14.—Zajednički dan HBZ,
koncert in ples v avditoriju S.
N. D.

20.—Lucky Stars št. 61 SDZ
ples v avditoriju SND.

21.—Društvo Ilirska vila št.
173 ABZ proslava obletnice v
SND.

21.—Proslava 20 letnice dru-
štva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, s
parado, slavnostnimi obredi v
cerkvi Marije Vnebovzete, ban-
ket in varietni program v Slo-
venskem domu na Holmes Ave.

27.—Društvo sv. Cirila in
Metoda št. 18 SDZ plesna ve-

selica v avditoriju SND.

28.—Glasbena matica vpri-
zori opero "Cigan baron" v av-
ditoriju SND.

OKTOBER

11.—Društvo Collinwoodske
Slovenke št. 22 SDZ proslavlja
20 letnico obstanka z banke-
tom v Slovenskem domu na
Holmes Ave.

18.—Društvo Clevelandski
Slovenci, št. 14 SDZ priredi
plesno veselico v Twilight dvo-
rani.

19.—Podružnica št. 47 SZZ
obhaja 10 letnico obstanka v
SND na 80. cesti.

19.—Oltarno društvo fare
Marije Vnebovzete obhaja 25
letnico v Slovenskem domu na
Holmes Ave.

25.—Društvo Jutranja zve-
zda št. 137 ABZ praznuje 20
letnico obstoja s plesno veseli-
co v Twilight Ballroom.

25.—Podružnica Slovenske
moške zveze št. 3 zabavni ve-
čer v Slovenskem domu na
Holmes Ave.

25.—Slovenska zadružna zve-
za priredi plesno veselico v
SDD na Waterloo Rd.

25.—Društvo Danica, št. 11
SDZ priredi plesno veselico v
SND na St. Clair Ave.

26.—Pevski zbor društva
Zvon priredi svoj redni jesen-
ski koncert v SND na 80. cesti.

NOVEMBER

8.—Plesna veselica društva
Kras št. 8 SDZ v Slovenskem
domu na Holmes Ave.

16.—Mladinski pevski zbor
Črčiki priredi koncert v SND
na 80. cesti.

16.—Društvo Slovenski dom
št. 6 SDZ obhaja 30 letnico ob-
stoja v Slovenskem društvenem
domu na Recher Ave.

29.—Društvo Ložka Dolina
priredi veliko plesno veselico v
Slovenskem domu na Holmes
Ave.

DECEMBER

14.—Pevski zbor Slovan pri-
redi koncert v SDD na Water-
loo Rd.

21.—Božičnica mladinskega

pevskega zbora Škrjančki v
Slovenskem društvenem domu
na Recher Ave.

Nove kopalnice za manj-
ša stanovanja

Čim višjo stopnjo kulture
kak narod doseže, tem večjo
postanejo njegove potrebe in
zahteve. To se vidi tudi pri nas,
ko se hoče posluževati novih
pridobitev ne samo mestni, pač
pa tudi podeželski človek, če-
prav pred dobrim desetletjem
še ni čutil po tem ali onem udob-
ju nobenih potreb. Ena od za-
htev sedanjih časov je med dru-
gim, da bi vsako stanovanje,
bogato ali revno, dobilo tudi
svojo kopalnico ali vsaj pripra-
vo, ki bi človeku vsak čas lah-
ko dala na razpolago vročo vo-
do za prho.

Elektrotehnika je poskrbela,
da se danes ni treba nikomur
odreči tej kulturni potrebi, pa
naj bo mešan ali podeželan. V
majhnih stanovanjih seveda ni
prostora za udobnejšo kopalni-
co, vendar pa se to lahko nado-
mesti vsaj s prho. Vročo vodo
poskrbe v zadnjem času majh-
ne električne priprave, ki si jih
v primeru, če električni tok ni
predrag, lahko oskrbe tudi
manj premožni ljudje. Poseb-
ne vroče priprave za električno
segrevanje vode so zdaj začeli
izdelovati v Berlinu, kakor po-
roča dopisništvo nemškega
"Dunava." Posoda za vodo dr-
ži 10 litrov in je iz porcelana.
V eni uri lahko s pomočjo te
priprave dobimo toliko vroče
vode, da zadostuje za štiri do
pet pršnih kopeli.

Do pred kratkim so v takšnih
pripravah segrevali vodo do 85
stopinj. Pri najnovejših ogre-
valnikih pa pravijo, da zado-
stuje že 65 stopinj, to pa iz
dveh razlogov: Pri tej toplini
ni treba imeti več strahu, da bi
si oparili kožo, drugič pa je no-
va nižja temperatura dokaj
bolj ekonomična, to se pravi,
manj stane. Voda se do te stop-
pinje segreje v trinajstih minu-
tah. Ker se za pršno kopel na-
vadno uporablja do 35 stopinj
segreta voda — kar se doseže
z mešanjem vroče vode s hlad-
no s pomočjo vdelane baterije
za mešanje — ta priprava lah-
ko da vsakokrat toliko primer-
no tople vode, kolikor jo zado-
stuje za pršno kopel, ki traja
pet do šest minut.

Po pisemskih znamkah spo-
znajo pisca

Iz Prage poročajo: Da bi poš-
tne znamke kdaj mogle anonimne
pisce izdati, se nam pač še pred
nekaj leti ne bi niti sanjalo.
Kdor pa dandanašnji s pisalnim
strojem napiše žaljivo pismo in
se ne podpiše, je vendarle v ne-
varnosti, da ga izsledijo. Nova
dognanja na področju raziska-
vanja raznih krvnih skupin nu-
jajo možnost, da je moči tudi v
drugih telesnih tekočinah, kakor
n. pr. v slini, želodčnem soku in
v solzah dognati snovi iz posa-
meznih krvnih skupin. Majcena
količina sline, ki je potrebna za
nalepljenje kake znamke, osta-
ne in more izdati pisca, če jo do-
bi kak moderni sodnijski izvede-
nec drugo, lepljivo stran znam-
ke pod svoj drobnogled. In za-
res so nedavno izsledili nekega
anoničnega pisca s pomočjo raz-
iskavanja krvnih skupin.

IZ DOMOVINE

—Hud ogenj v Vižmarjih. Iz
doslej še ne pojasnjene vzroka
začelo goreti v športni delavnici
B. Kolba v Vižmarjih. Delavnica
je v Rženovem gospodarskem
poslopu ter je bilo v njej v skla-
diščih mnogo lesa. Ko so delav-
ci prišli jutraj na delo, so opa-
zili dim, ki se je valil iz delavni-
ce. Zato so takoj poklicali na
pomoč vižmarske gasilce, ki so
kmalu prišli gasit z motoro.
Kmalu nato so prišli še šentviški
gasilci, končno pa so bili
poklicani tudi prostovoljni ljub-
ljanski gasilci, katerim so sledi-
li še gasilci iz Dravlj, Mednega

in šiške. Pri gašenju je zlasti
nagajalo pomanjkanje vode. Ga-
silci namreč niso mogli odkriti
betonske plošče, ki pokriva re-
zervoar za vodo nad vižmarskim
klancem, ker je bila plošča pri-
mrznjena, so jo morali razbiti.
Nato so šele mogli napeljati ce-
vi in se zares lotili ognja, ki je
ta čas v zgornjih prostorih zajel
že velike zaloge izdelanih šport-
nih izdelkov. Ker je bilo polno
pridnih rok na delu, se je posre-
čilo iz spodnjih prostorov rešiti
večino zaloge, kljub temu pa je
ogonj uničil veliko zalogo smu-
či, zalogo športnih šotorov in ve-
liko neobdelanega suhega lesa.
Tudi nekaj orodja je postalo žre-
tev plamenov. Sele okrog dese-
tih dopoldne so gasilci pogasili
požar, ki bi kmalu postal neva-
ren tudi sosednjemu skednju.
Škoda je zelo velika in še ni zna-
no, v koliko je krita z zavaroval-
nino.

—Kdo skrbi za telesni blagor
Mariborčanov. Glasom tozade-
vne statistike je sedaj v Mari-
boru 106 trgovin z živili, 11 tr-
govin z delikatesami, 71 bran-
jarij in stojnic z živili, 15 re-
stavracij, 79 gostiln, 12 kavarn,
22 bufetov II. razreda, 7 gostiln
s prenočišči ter 24 pekarn.

—Velika tatvina v Gaberjih.
Celjska policija je aretirala 36
letno Heleno K. in 30 letno Ma-
rijo K., ki sta bili zaposleni pri
nekem večjem podjetju v Gaber-
jih in ukradli za nad 2000 din
perila. Perilo sta nosili domov.
Policija je našla vse ukradeno
blago na stanovanju in ga za-
pelnila, tatici pa prijavila sodi-
ču.

MALI OGLASI

Delo dobi

Išče se dekle za hišna opra-
vila in da bi varovala enega
otroka. Vprašajte na 6535
Schaefer Ave., telefon HENDER-
son 3920. (136)

Prodaja se

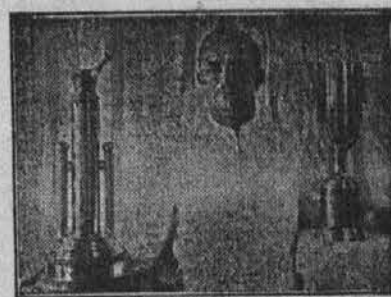
Naprodaj je oprema za mes-
nico in sicer ledenica 6x6, ste-
klena omara show case 8x8,
double duty slicer, mlin, teht-
nica, mala sušilnica za meso iz
kositra in stopper. Naslov:
3844 E. 123. St., telefon MICHIGAN
3434 (June 9, 11)

Soba se odda

Spalna soba se odda v najem
poštenemu fantu pri mirni dru-
žini. Naslov se izve v uradu te-
ga lista. (135)

Hiša naprodaj

Iz opeke zidana apartment
hiša za 6 družin na Bayliss
Ave. in Addison Rd., vsako sta-
novanje po 5 sob, parna gorko-
ta, se hitremu kupcu prodaja po
zmerni ceni, ker lastnik odide
iz mesta. Zgledite se na 1266
E. 71. St. ali pokličite HENDER-
son 8726. (134)

Preizkušena zdravila proti
glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE

SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.

Pošiljamo tudi po pošti

Priatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENdicott 4212

Slika nam kaže zmagovite britanske vojake na pohodu v Addis Ababo, glavno mesto
Etiopije, kjer se je zopet razvila stara etiopijska zastava potem, ko so se podale italijan-
ske čete.

Poslopje, v katerem je bil glavni stan Salvation Army v Londonu je bilo pri zadnjih
nacijskih napadih na London zadeto od užigalnih bomb in je bilo skoro popolnoma uni-
čeno. Gasilci so se trudili, da bi bili pog

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

III—KRIŽ

Začelo se je svitati, laberje na oni strani in brezova gošča sta se začela razločnejše črtati, — tedaj sta jih zamenjala drugi dovrski kmet in mož iz Osla. Zadnja Kristinina misel, preden je zaspala ob ognju, je bila, da bo pri tako kratkih dnevnikih pohodih — menihoma prosjakoma bo treba za slovo pač tudi podariti nekaj denarja — navsezadnje morala še moledovati po dvorih za hrano, ko pridejo v Gausko dolino.

Sonce je stalo že precej visoko in jutranji veter je temnil vodo z drobnimi gubicami, ko so se premraženi romarji zbrali okrog Arngrima, ki je odmolil jutranje molitev. Stuljen in šklepetaje z zobmi je brat Torgils sedel tamkaj ter skušal zadržati kašelj, medtem ko je mrmraje šepetal z drugimi. Ko je Kristina videla ti dve pepelnato sivi meniški halji, ki ju je obsevala jutranje sonce, se je spomnila, da se ji je sanjalo o bratu Edvinu — kaj, ni več vedela, vendar je kleče poljubila menihoma roke in ju prosila, naj blagoslovita romarje.

Po plašču iz bobrovine so drugi romarji spoznali, da Kristina ni revnega stanu. In ko je ob neki priliki pravila, da je že dvakrat prehodila Kraljevo pot čez Dovrske gore, je vsemu krdelu postala nekakšna vodnica. Dovrska kmeta nista še nikoli prišla delj kot do Hjerdkinna, ljudem z juga pa je bilo seveda tukaj vse popolnoma neznano.

V Hjerdkinn so prišli še pred večerom in po službi božji v kapeli se je Kristina sama oddaljila od hiš. Hotela je najti stezo, po kateri sta nekoč šla z očetom, in tisto mesto ob potoku, kjer sta takrat sedela. Ni ga našla, pač pa se ji je zdelo, da je prepoznala grič, na katerem se je bila povzpela, da bi gledala za njim, ko je odjezdil od nje. Čeprav so bili holmi tam naokoli zelo podobni drug drugemu.

Pokleknila je v jagodičje na vrhu brda. Poletni večer se je začel spuščati na zemljo — brezovi gaji, siva melišča in rjavi pasovi močvirja so se zlivali drug

v drugega, toda nad prostrano gorsko pokrajino je bočilo večerno nebo svojo neizmerno globoko in čisto skodelo. Belo se je zrcalilo v vseh kalužah, lomljeno in nekoliko bolj blede do je odseval svet neba v gorskem potoku, ki je žuboreč in nemirno hitel čez kamenje in se izgubljal med svetlimi prodi ob jezercu poleg močvirja.

Zopet jo je prevzelo tisto čudno, vračično notranje videnje — kakor bi ji rekla kazala podobno njenega lastnega življenja, kako je brez miru drvela skozi divjino zemskega življenja, kako je pri vsakem kamnu, čez katerega je morala, srdito vzklopela — večna svetloba se je mogla le slabotno, lomljeno in blede zrcaliti v njenem življenju. — Toda mati je temno občutila, da je šele v strahu, v skrbeh in ljubezni — vsaki-krat, kadar je sad greha dozorel v skrb — mogla njena na zemljo navezana in svojevolska duša ujeti odsev nebeske svetlobe.

Zdrava, Marija, milosti polnač blagoslovljena si med ženami in blagoslovljen je sad Tvoje telesa, Jezus, ki je za nas krvavi pot potil —

Ko je molila pet Zdravih Marij v spomin bridkih skrivnosti odrešenja, je začutila, da se je z vsemi svojimi skrbmi upala zateči pod plašč Matere božje. Z bridkostjo nad otroki, ki jih je izgubila, s še večjo bridkostjo nad slehernim udarcem usode, ki je zadel njene sinove, ne da bi ga bila mogla cdvrniti. Marija, najpopolnejša v čistosti in ponižnosti, pokorna Očetovi volji, je med vsemi materami najhuje žalovala, in njeno usmiljenje bo videlo slabotni in blede odsev v srcu grešne ženske, ki je nekoč gorelo v vroči in razjedajoči ljubezni in v vseh tistih grehih, ki izvirajo iz nje — v trmi in nepokorščini, v trdosrčnosti in nespravljivosti, v svojevlastnosti in ošabnosti — materino srce pa je vendarle bilo —

Kristina si je z rokami zakrila obraz. Trenotek se ji je zdelo, da ne bo mogla prenesti ločitve od njih — od vseh svojih sinov.

Nato je odmolila zadnji Oče naš. Spomnila se je, kako se je poslovila od očeta na tem kraju pred mnogimi leti, poslovala od Gauteja pred dvema dnevo. Njeni sinovi so jo žalili iz otročje nepremišljenosti — in vendar je vedela, čeprav bi jo bili ravno tako žalili, kot je nekoč ona, Kristina, žalila svojega očeta, z grešnim namenom — bi jim, bila vendar zmeraj prav tako naklonjena. Lastnim otrokom je lahko odpustiti —

Gloria patri et filio et spiritali saneto, je molila in poljubljala križ, ki ga je nekoč dobila od očeta, polna ponižne hvaležnosti za to, da čuti, kako je kljub vsemu, kljub vsej razbrdanosti tudi njeno nepokojno srce ujelo iskrico tiste ljubezni, ki je odsevala v duši njenega očeta čista in tiha, kot se zdaj svetlo nebo zrcali v velikem jezercu tamkaj v daljavi.

Naslednjega dne je bilo vreme tako sivo in vetrovno, z meglo in plohami, da si Kristina ni upala nadaljevati poti z bolnim otrokom in bratom Torgilsom. Toda ravno menih je najbolj priganjal — slutila je, da se sam boji, da ne bi umrl še pred prihodom v Nidaros. Tako so se torej odpravili čez gorove, toda megla je bila večsih tako gosta, da si Kristina ni upala iti dalje po klancih čez strma pobočja, spominjala se je še nevarne poti do prenočišča doli v Drivdalu. Zato so,

dospeli na vrh zaseke, zanečili ogenj in se pripravili za noč. Po večerni molitvi jim je brat Arngrim pripovedoval lepo zgodbo o ladji v viharju, ki jo je Devica Marija rešila na priprošnjo neke opatinje: Marija je ukazala jutranjici, da je vzišla nad morjem.

Bilo je videti, da se je menih močno navezal na Kristino. Ko je sedela ob ognju in tešila otoka, da bi drugi lahko spali, se ji je približal in pričel šepetati praviti o sebi. Bil je sin uboge ribiča in je s štirinajstimi leti izgubil očeta in brata neko zimsko noč na morju, nje- ga pa je rešil neki drugi čoln. To se mu je zdelo kakor čudež, poleg tega pa ga je bilo odtlej morja strah; tako je v njem dozorela misel, da postane menih. Toda moral je še tri leta čakati doma pri materi, gladovale so in mnogi prestali, in v čolnu ga je bilo vedno strah — potem pa se je sestra poročila in njen mož je prevzel koč in delež pri čolnu, in sam pa je lahko šel k minoritom v Tunsberg. Tam so se mu spočetka zavoljo njegovega nizkega rodu posmehovali — toda gvardijan je bil prijazen mož in se je potegnil zanj. In odkar je stopil v njihovo bratovščino brat Torgils, Olafsson, so vsi menihi postali veliko bolj pobožni in milorljubni, ker je bil tako pobožen in krotak, čeprav je bil med njimi vsemi iz najimenitnejšega rodu, iz bogate kmetijske rodbine tamkaj v Slagnu — in so bile njegova mati in njegove sestre tako odprti rok za samostan. Toda vse je znova

postalo veliko težje, odkar so prišli v Skidar in je brat Torgils zbolel. Brat Arngrim je namignil Kristini, kako čudno se mu zdi, da Kristus in Marija trosita svojim ubogim bratom toliko kamenja na pot.

"Saj sta si sama izbrala uboštvo, ko sta živela na zemlji," je omenila Kristina.

"Ti lahko govoriš, ko si tako bogata," je ježno rekel menih. "Najbrž nisi nikdar poskusila, kaj se pravi biti lačen —" In Kristina je morala priznati, da je res tako —

Ko so prišli do selišč in so šli skozi Udal in Soknadal, se je bratu Torgilsu semtertja nudila prilika, da je nekaj časa jahal ali se vozil, vendar pa je vedno bolj slabel in Kristinina družba se je ves čas menjavala, zakaj večidel so jih ljudje prehitevali, za njimi pa so prihajali vedno novi romarji. Ko je dospela do Staurina, ni bilo od vse družbe, s katero je šla čez gore, nikogar več razen obeh menihov. In zjutraj je brat Arngrim jokaje prišel k njej in dejal, da se je bratu Torgilsu ponoči močno ulila kri; ne more iti več dalje, — zdaj bosta gotovo prepozno prišla v Nidaros in ne bosta več videla slovesnosti.

Kristina se je zahvalila bratom za spremstvo, za njuno duhovno vodstvo in za pomoč na potu. Brat Arngrim je bil videti osupel nad njenim bogatim darom ob razstanku, zakaj obraz mu je zasijal — zdaj pa ji mora dati kaj v zameno: iz svoje vreče je potegnil škaflo s pergamenti. Na njih je bila napisana lepa molitev in na koncu vsa imena božja; na nekem mestu pergamenta je bil puščen prazen prostor, da se je lahko vstavilo ime molivca.

Kristina si je mislila, da bi menih gotovo ne vedel, s kom je bila poročena in kakšna je bila usoda njenega moža, četudi navede očetovo ime. Zato ga je prosila, naj napiše edinole: vdova Kristina.

Po gauski dolini je izbirala pota ob robu sosesk, zakaj mislila si je, ako sreča tam kakšne ljudi z velikih kmetij, bi mogel ta ali oni izmed njih prepoznati nekdanjo gospodinjso s Husabyja; sama je komaj vedela, zakaj bi se temu tako rada izognila. Naslednji dan se je po gozdnih poteh med griči povzpela k cerkvi na Vatsbergu, ki je bila posvečena Jannezu Krstniku. Ljudje pa so jo imenovali cerkev sv. Edvina.

Kapela je stala na jasi sredi goste šume; le-ta in hrib za njo sta se zrcalila v ribniku, iz katerega je vrela zdravilna voda. Ob robu potoka je stal lesen križ, okrog in okrog pa so ležale bergle in palice, po grmovju pa so visele krpe starih obvez.

Okoli cerkve je stala nizka ograja, toda vrata so bila zaklenjena. Kristina je pokleknila pred njimi na tla in mislila, kako je nekoč sedela v tej cerkvi z Gautejem v naročju. Takrat je bila oblečena v svilo, ena izmed mnogih v trumi sijajno opravljenih imenitnikov. Poleg nje je stal Sira Eiliv in držal za roko Naakveja in Bjorgulfa, med množico ljudi zunaj cerkve so bile njene dekletke in njeni hlapci. Takrat je tako goreče molila, da si ne bo, ako bi ubogi otrok zadobil pravo pamet in zdravje, ničesar več želela — še te edine želje ni marala izgovoriti, da bi bila rešena hude bolečine v hrbtu, ki jo je mučila od rojstva dvojčkov.

Mislila je na Gauteja, kako lepo in ponosno je vendar sedel na svojem krepkem vranecu! In ona sama — ni mnogo žena v njenih letih, že tako blizu petim križem, ki bi bile tapušen prazen prostor, da se je bila prepričala na svojem potu čez gore. Gospod, daj mi samo še to in to in to — potem se ti bom zahvalila in te bom prosila samo še za to in to in to —

Nemara ni nikdar prosila Boga za kaj drugega kot za to,

da vedno izpolni njeno voljo. In vedno se ji je tako zgodilo, kot je hotela — največkrat. In zdaj je tukaj s skrušenim srcem — ne zato, ker se je pregrešila zoper Boga, marveč zato, ker je bila nezadovoljna s tem, da se je do konca svoje poti smela ravnati po svojih lastnih glavi.

K Bogu ni prišla ne s svojim vencem ne s svojim grehom in s svojo bridkostjo — vse dotlej,

kdorler je imel svet še kakšno kapljico sladkosti, ki jo je mogla prestreči s svojo kupo. Zdal pa je prišla; zdaj, ko je spoznala, da je svet kakor prenočišče — kdor ne more ničesar več potrošiti, tega postavijo pod kaplo (Dalje prihodnjic.)

Miss Frances Willis iz Redlands, Cal., se je podala s parnikom Excambion v Madrid, Spanija, kjer bo nastopila službo pri ameriškem poslanstvu. Na tem parniku je bilo tudi 4,000 vreč pošte in drugih raznih potrebščin za ameriško armado na Bermudi.

Slika nam predstavlja vojvodo Hamilton-a, h kateremu se je zatekel pobegli nacist št. 3, Rudolf Hess, ki je pred nedavnim pobegnil iz Nemčije.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

Razpis gradbenih del

Razpisuje se natečaj gradbenih del prizidka in renovacije notranjih prostorov pri korporaciji Slovenskega doma na Holmes.

Vsa pojasnila in načrte se dobi pri tajniku korporacije od ponedeljke 9. junija naprej.

Ponudbe je poslati ali vročiti do ponedeljka, 16. junija do osmih zvečer v roke tajništva.

DIREKTORIJ

AMERICAN RADIATOR PRODUCTS WOLFF HEATING CO.

GREJNI INŽENIRJI

Horak zrak, para, vroča voda, plin, olje, air conditioning. — Popravljamo vse vrste furneze in boilerje.

NOBENE GOTOVINE TAKOJ. PLAČATE V TREH LETIH

Urad in razstava vseh predmetov na

715 E. 103rd St.

GLenville 9218

Vprašajte za našega zastopnika Štefan Robash

NIČ PREDPLAČILA DO OKTOBRA

DIXIE BEDDING MFG. CO.

6631 St. Clair Ave.

HEnderson 1198

Pri nas prenovljemo modroce, žimnice in blazine, zglejajo kot nove ali pa naredimo popolnoma nove. Cene so zmerne. Pridite in ogledajte si jih sedaj. Postregli bomo najboljše. Mi tudi čistimo preproge. Govorimo slovensko.

Zgornja slika nam predstavlja Winston Churchill-a, sedanjega angleškega ministerskega predsednika, ko se je mudil, kot poročevalec za London Morning Post, v Južni Afriki za časa burske vojne leta 1899. Takrat je bil star 25 let.

Taki prizori se nudijo prebivalcem v mestu Stockholm na švedskem. Ker primanjkuje goriva, zato uporabljajo taka prevozna sredstva, kadar se selijo.

EUCLID REACH

Euclid vas vabi, da se pridružite zabavi z vsemi svojimi prijatelji in sosedami

EUCLIDSKI SKUPNI DAN

v sredo 11. junija

- Dirke za stare in mlade
- V Log Cabin bodo razstavljeni šolski in industrijski predmeti
- Ples. Godba šolskih orkestrrov
- Večbani krožki in drugo
- Poseben program za nove državljane; glavni govornik sodnik Frank J. Lausche
- Preskrbite si brezplačne tikete pri svojem trgovcu.

V BLAG SPOMIN PRVE OBLETNICE SMRTI PREJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SINA IN BRATA

William Švigelj

ki nas je za vedno zapustil dne 9. junija, 1940.

Ljubljeni sin in brat predragi, vse prekmalu v cvetu življenja Tvoja pot se je končala. V miru božjem sladko počivaj, in prosí tam Boga za nas.

Zaljubljeni ostali:

STARŠI, BRAT IN SESTRA in številni sorodniki.

Cleveland, O., 9. junija, 1941.